

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnistvu prejeman:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcove ulice št. 5. (I. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6:50	četrt leta 6:50
na mesec 2:30	na mesec 2:30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakma.

Upravištvu: Knaflcove ulice št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Deželni zbor kranjski.

IX. seja. Nadaljevanje.

Ljubljana, 23. septembra.

Začetek ob 4. uri 20 minut popoldne.

Proti »lex Axmann«.

Obe slovenski stranki sta vložili vsake zase svoj nujni predlog v zadevi učnega jezika na javnih šolah na Kranjskem.

Predlog naj se izroči šolskemu odseku, ki naj tekom 48 ur ustno poroča o stvari.

Predlog dr. Tavčarja in tovarišev zahteva, da naj deželni odbor izdela načrt zakona o učenem jeziku na javnih ljudskih in meščanskih šolah na Kranjskem. Predlog naj se izroči šolskemu odseku, ki naj tekom 48 ur ustno poroča o stvari.

Deželni glavar določi, da se oba predloga obravnavata skupno, čemur zbornica pritrdi.

Prvi utemeljuje svoj predlog posl. Jarec, ki pred vsem povdarja, kako je zbornica mirno trpela, da ji je predsedoval namestnik deželnega glavarja — Nemec, dočim v koroškem in štajerskem deželnem zboru nastane največji hrap zaradi vsake slovenske besede. Nemci nastopajo najbrutalnejše proti Slovincem.

Dr. Triller: niti enemu človeku se ni zato skrivil las!

Vladni sistem je bil vedno proti Slovincem, za to, da se na Kranjskem ustanavljajo šulferanjske šole v popolnoma slov. krajih. Na nemški gimnaziji predava slovenski jezik ravnatelj Plesko, namesto da bi se nastavljal definitivni profesor, kvalificiran za pouk slovensčine, so imenovali suplenta-Nemca. Na Nižjem Avstrijskem se je sprejela znana lex Axmann in dr. Lueger je opravičeval to postavo, češ da se hoče stemi izogniti narodnostnim bojem, ko bo dežela večno nemška. Če vlada sankcionira to postavo, so Slovenci na Kranjskem gotovo upravičeni do enakega zakona. Če je Nižnja Avstrijska samo nemška, je Kranjska samo slovenska dežela. Slovenske manjšine na Kranjskem, n. pr. v Kočevju (15% Slovencev) nimajo slovenskih šol. Šulferajn lovi tudi protilegalno

povsod slovenske otroke. Slovinci zahtevamo za slovensko Kranjsko samoslovenski značaj.

Poslanec dr. Ivan Tavčar.

Naša stranka si je štela v dolžnost, da stavi predlog, skoro identičen s predlogom poslanca Jarca, ki je svoj predlog tako izborno in navdušeno zagovarjal. Naš predlog se razlikuje od njegovega le toliko, da hočemo biti popolnoma pravični. Mi nočemo nobenega nemškega otroka, ne damo pa tudi nobenega slovenskega. Če bodeta oba predloga odkazana odseku, se bomo lahko zedinili.

Utemeljevati pa hočem naš predlog še z druge strani. Ako je namreč na Spodnjem Avstrijskem nemška inteligenca začela trobiti v rog, da je deželni zbor kompetenten za določanje učnega jezika ljudskim šolam, potem je ravnotako kompetenten v isti stvari tudi Kranjski deželni zbor. In če je kompetenten, ne bi storil svoje dolžnosti, če ne bi sklenil sličnega zakona, kakor nižjeavstrijski. So pa tudi še druge razmere, ki so bile povod predloga takega zakonskega načrta. Povod nam je bil vladajoči sistem, ki je nam Slovincem skrajno sovražna. Največja slabost tega sistema je pač ta, da živi vlada vedno v misli, da je Kranjska nemška dežela, in to centralna vlada, kakor tudi njen zastopnik v naši deželi, ki zastopa centralno vladno tudi tukaj v tej zbornici, ki kliče v našo deželo uradnike, ki ne znajo niti besedice slovenski. Prepričati hočemo to vlado, da je Kranjska popolnoma slovenska dežela! (Odobranje!)

Res je, da obsojam vse demonstracije, obsojam bi tudi one ki so se zgodile pred letom v Ljubljani, ali kakor hitro je nemška soldateska donesla umor, potem tudi teh demonstracij ne more več obsojati noben pošteno misleči človek. In za ta umor nam vlada ni še dala nikakega zadoščenja, akoravno je to obljubila tovarišu dr. Šusteršiču, prav nič se ni ukrenilo proti sistemom vojaštvu, ki je pred letom obhajalo svojo brezvestno orgijo v Ljubljani. (Tako je!)

Zato smatram tudi to demonstracijo, s katero hočemo demonstrirati proti isti vladi, za popolnoma umestno in priporočam zbornici, da se izjavi za nujnost mojega predloga! (Zivalno odobranje!)

Predsednik otvori debato o nujnosti obeh predlogov. K besedi se oglasi

posl. dr. Karel Triller.

Ne delam si glade usode obeh nujnih predlogov nikakih obetov. Ostala bodeta, ko se sprejmeta le lepa demonstracija, kajti vzpriečo današnjih razmer v Avstriji pač ni pričakovati nič drugega. Vzlic temu pa smatram za nujno potrebo, da se razpravlja o tej stvari v deželnem zboru, zlasti že zato, ker posebno v zadnjih časih visoko do neba pljuska valovi nemškega fanatizma in se skušajo pritiskati ob steno še tako znatne slovanske manjšine.

Ne bom govoril o krivicah, ki se gode Cehom na Dunaju in Nižje Avstrijskem sploh, opozoriti hočem le na dejstvo, da je kulturna vzajemnost med slovenskim in češkim narodom pač veliko večja, kakor pa si jo predstavlja vlada. Za zgled nemškega postopanja napram nam Slovincem so nam lahko naše sosedne dežele. Zato podpisem rad vsako besedo, ki jo je v tem oziru izpregovoril predlagatelj poslanec Jarec. Nečem govoriti o razmerah v Graden, kjer slovenska delegacija tvori v deželnem zboru zastopstvo dobre tretjine vsega deželnega prebivalstva, in kjer bi bilo skoraj prišlo do revolucije, ko se je izpregovorila prva slovenska beseda. Na Koroškem bi nemški mob skoraj na cesti kamenjal vsakogar, ki bi se drznil izpregovoriti slovensko besedo. Opozorjam le na Gorico, kjer se naš boj ne vrši proti Nemcem. Vlada je odredila, da se premesti slovensko moško učiteljske iz Kopra v Gorico, kjer je že dolga leta nameščeno slovensko žensko učiteljske. Italijanski šovinisti, ona peščica, ki jih je v Gorici, so hoteli dvigniti celo revolucijo radi te zadeve, in vsa nemška javnost je bila na tisti strani, kjer je bila očitna krivica, — na italijanski strani! (Tako je!) To je očiten dokaz, da moramo upoštevati besede, da nam je treba vedno brusiti meč, ker se moramo braniti vedno na oba konca.

Znano je, kaka usoda čaka one slovenske dijake, ki obiskujejo avstrijske univerze. Poudarjam — avstrijske, kajti dunajska in graška univerza nista nemški univerzi, temveč namenjeni vsem avstrijskim narodom, da dobivajo na njih višjo izobrazbo. Ali na teh dveh avstrijskih univerzah so slovenski dijaki le nadežni gostje, ki so prisiljeni igrati vlogo narodnih mučnikov. Če to gledamo, nisem prijatelj reterske politike, ali treba je, da re-

monstriramo proti takemu postopanju. Pokazati hočemo, da smo mi gospodari v naši deželi, da stojimo vedno na braniku, kadar gre za usodo naših bratov. (Odobranje!)

Razmerje narodnosti na Kranjskem je približno tako, kakor na Nižjem Avstrijskem. Pač pa je razlika ta, da so Čehi na Nižjem Avstrijskem v strogi defenzivi, dočim pri nas Nemci nastopajo z vso silo in agresivnostjo. Pogledati je edino le treba delovanje nemških šol v Ljubljani, na Jesenicah, Belpeči, Trzinu in kočevskem okraju, in to zadostuje.

Verjamem, da gospodom veleposelnikom ta debata ni ravno simpatična, ali ako hočemo imeti mir, mi ga jim ponujamo, toda naj izjavijo, da obsojajo postopanje svojih rojakov proti slovenskim manjšinam! (Zivalno odobranje!)

Do tu so klerikalni poslanci mirno poslušali govornika in mu mestoma tudi pritrdili, seveda ker niso bili nikakor prizadeti. Kakor hitro pa je govornik obrnil ost svojega govora proti njim samim, je bil ogenj v strehi in bilo je hrupnih medklicev in ugovorov, da je bilo tuptam komaj čuti govornika.

Dr. Triller je nadaljeval: Osvetliti pa hočem še drugo stran te stvari, kar pa najbrž ne bo po godu večini. Vprašam: Kdo pa je kriv teh razdrapanih nacionalnih razmer v naši deželi? V prvi vrsti naša lokalna vlada, proti kateri člani večine niso prav nič zavihteli svojega meča. Lokalna vlada, ki je v svojem delokrogu veliko krivičnejša napram nam Slovincem, to pa zato, ker častita večina simpatizira s kulturnimi nazori barona Schwarza. (Silen hrap pri klerikaleh. Naprednjaki odobravajo!) Večina, ki je sama popolnoma priznala, da se baron Schwarz obesa na škrice kranjskih Nemcev! To so tragične posledice naše nacionalne mlačnosti. Razmere se ne bodo zboljšale, dokler se ne bode — dr. Šusteršič me bo razumel — sami izpremenili, dokler trpite, da je šef naše lokalne vlade človek, ki trpi med svojimi uradniki človeka, ki je raztrgal slovenski odlok c. kr. sodišča samo zato, da pokaže, da slovenske noče slišati!

Klic: Kdo je to?

Dr. Triller: Svetnik Lashan. Dokler trpite na čelu šolskega referata moža, ki je najodločnejši nasprotnik slovenskega šolstva, ne more biti naša vera trdna napram vašim

trditvam! (Tako je! Hrupni ngovori pri klerikaleh.) Dokler trpite, da se pri naši lokalni vladi vzgajajo uradniki, ki se takorekoč že z maternim mlekom nasrkajo sovraštva do slovenstva, ne moremo verjeti vašim nacionalnim manifestacijam.

In tu je treba reformacije in capite et in membris. Treba je predvsem odpraviti človeka, ki je s svojo nezmožnostjo zakrivil, da je tekla slovenska kri, ki je tudi sedaj ob obletnici onih žalostnih dogodkov razburjal ljudstvo s svojimi brezmišelnimi prepovedmi.

Ko je deželni glavar utemeljeval svoj popolnoma upravičeni predlog, tedaj ste pač z vso silo udarjali po Bienenrthovem sistemu, zakaj se niste lotili nositelja tega Bienenrthovega sistema tu med nami! Seveda si pač misli dr. Šusteršič z Mefistom v Faustu: »Von Zeit zu Zeit seh' ich den Alten gern«. (Smeh. Odobranje!)

Smo za skupno delo, ali prej ne, dokler ne dokažete, da niste v nobeni zvezi s tako vladno, kakoršna je naša lokalna vlada, dokler ne bode postavili vseh svojih moči v to, da zasede mesto šefa naše deželne vlade sposobnejši človek, Slovenec! (Zivalno odobranje pri narodno-naprednih poslancih.)

Posl. dr. Eger govori nato nemški.

K besedi se oglasi za njim posl. dr. Šusteršič. Ni imel namena, da bi govoril, pa sta ga predgovornika prisilila, da govori. Očita narodno-napredni stranki, da ne napada osrednje vlade, da pobija Bienenrthov sistem edino le v Schwarzu. (Dr. Triller: »Proti ministrom se borite vi na Dunaju!«) Dr. Eger je rekel, da je klerikalna stranka braniteljica barona Schwarza, dasiravno tega ni nihče storil. Stališče dr. Egerja v zadevi supulture Podrassekove na nemški gimnaziji se ne strinja z obstoječimi državnimi osnovnimi zakoni, ki določajo vsakemu državljanu enako pravico pod enakimi pogoji. Enako kvalificirani prosilci imajo enako pravico do državnih služb. Gotovo pa imajo pri nas domačini predpravic, ker drugje itak le težko dobe službo. Izjavlja, da bo klerikalna stranka glasovala za oba predloga, ki gresta za tem, da se omeji narodni boj med nami, kakor se je v enakem slučaju izrazil dr. Gessmann.

LISTEK.

Ko sem se sell.

(Dalje.)

In jaz tepec vseh tepcev sem sam pisal to neumnost, a moja gospodinja je bila zopet tako neumna, da se je usedla na limanice, in sedaj mi odpoveduje stanovanje, moje udobno stanovanje!

»In kaj hočete storiti sedaj?« jo vprašam.

»Kaj bi storila! Hudo mi je seveda, ali saj veste, vdova sem, težko se kaj prisluži. Vi gospod Vogalež, ste res redno plačevali stanarino, ali vidite, sedaj, ko bo razstava, se bo dalo vloviti lepih kronic. Nikar ne bode hudi, saj bodele lahko dobili drugo stanovanje in pustite meni ubogi vdovi, da zaslužim nekaj za svoja stara leta, ko ne bom več mogla!«

Kaj sem hotel? Nisem se ji upiral več, hitro sem se odpravil od doma in tekel po mestu za stanovanjem. Ali glej vruga! Kamor sem prišel, povsod so se izgovarjali, da jim stanovanja ni mogoče oddati, ker ga hranijo za — tujece.

Bes jih plentaj, sem klen po tihem sam pri sebi, ko sem po dvajsturnem brezuspešnem iskanju komaj še lezel po stopnicah iz podstrešja petnadstropne hiše, in bil sem

take volje, da bi si bil najrajši sam sebi priložil par klofut, da sem napisal ono strahovito neumnost.

O vi bedaki, ki kaj verjamete časnikom in časnikarjem!

O ti sv. Pavel, ti patron žurnalistov, pomagaj mi!

Kar mi pade v glavo misel, ob kateri sem skoraj zaukal sredi ceste samega razkošnega veselja. Prišel domov sem sedel k pisalni mizi, vzel iz predela papirja in začel pisati. Prihodnji večer pa je bilo čitati v »Jugoslovanskem dnevniku« sledeči podlistek.

Vseslovanska razstava.

Res nekaj divnega je ta naša vseslovanska razstava. Kamor se li ozre oko, povsod nekaj lepega, nekaj velikega, imenitnega. Tu ruski oddelek, v katerem vidiš vse, kar bi sicer videl le tedaj, ako bi mesece in mesece potoval od Petrograda pa do Vladivostoka, od Belega pa do Črnega morja, tam ti zopet kaže ponosni Čeh svoje bogastvo, drugje misliš, da stopaš po ulicah kraljevske Varšave, zraven pa takoj stopiš na bratska rusinska ali slovaška tla. Potem pa mi Jugoslovani. Vsi slovanski rodovi so se tu sešli, da pokažejo, kaj zmorejo. Ni čuda torej, da so prihitele v Ljubljano silne množice z vseh strani in vetrov sveta, da si tu ogledajo veliki napredek slovanskega na polju narodnega gospodarstva.

Vsi hoteli, vse gostilne, prav do zadnje predmestne, kjer sicer ostajajo edino le ljudje najdomoljivejših značajev, vse je polno do zadnjega prostora. Tuje si iščejo stanovanj pri zasebnih strankah, ki dobivajo zanje naravnost velikanske svote. Cena dvajset kron za eno noč je še najmanj, kar se zahteva. Tisov kron za mesečno sobo je nekaj pravi vsak.

* O povodnji v Mehiki 1500 ljudi vtonilo. Orkan, ki je konec avgusta divjal po Mehiki ob gulfškem obrežju med ustjem Rio Grande del Norte in Vera Cruz, je bil tak, da takega še nikdar ni bilo, kakor daleč seza zgodovina tamk. krajev. Deževalo je v potokih tri dni neprestano in sicer na ozemlju zapadno od Matamorasa pa vse do Torreona, kar pomenja razdaljo tristo milj. Na tisoče štirinajskih milj veliko zemljišče je pod vodo. Vse reke in potoki so ostavile svoja vodotočja in v kolikor je dosedaj znano je vtonilo najmanj 1500 ljudi, dočim jih je 20.000 ostalo brez domovja. Samo v okolici Montereya se računa, da je vtonilo 1200 ljudi. Med te so vpošteti naravno tudi oni, ki so vtonili v imenovanem mestu in v vseh malih mestecih krog Montereya. Škoda, katero je napravil vihar je tolika, da se je sploh ne da pravilno ceniti.

danjega. In prav je tako, naj imajo meščanje svoj dobiček od tujcev. Ali kaj šele to! Razstava se je komaj otvorila, saj je šele začetek, tujcev

pa vedno več, in že sedaj je vse polno.

Res imenitno je, kako si znajo nekateri ljudje pomagati. Tako so n. pr. vsi krakovski in trnovski ribiči opremili svoje ribiške čolne kot stanovanja ter zahtevali in tudi dobe po deset kron za čoln od ene noči. Zeljarji so prišli na isto misel, kakor njihovi predniki za časa velikega potresa l. 1895 — tako se namreč bere v starih kronikah in v državnem muzeju je celo shranjen list nekega časopisa, katerega ime se pa ne ve, ki je celo priobčil sliko — svoje velike kadi so prenaresili v mesečne sobe po 300 K za kad in mesec. Neki mesar v bizoviškem predmestju je izpraznil svinjak in ga oddaja po 10 K za en večer in za osebo.

Tako bi mogli navesti še celo vrsto takih izrednih slučajev, ali zadostuje naj že to. Med drugimi je oddala tudi gospa Trčkova v Študentovski ulici, svoji dve sobici, kjer je prej stanoval časnikiar Vogalež. In ker je mislila, da sama lahko spi v kuhinji, je oddala tudi svojo sobo, v kateri je stanovala sama.

Takoj prve dni po otvoritvi razstave je vprašal po stanovanju neki Čeh, imenitnega gospod.

»Petindvajset kron na dan bodele plačali, mu je dejala.

»Ano, ano!« je rekel gospod in obljubil, da bo plačeval konec vsakega tedna.

Drugi je prišel neki Rus. Ogledal si je sobico, ki je bila nekoliko manjša, kakor prva. Gospa Trčkova je zahtevala dvajset kron na dan.

»Harašol!« je dejal Rus in vzel stanovanje.

Tretji je bil Srb, velik, močan človek, ki ni dosti ogledoval sobe, temveč samo zahteval, da je v pritličju. To je bilo kakor nalašč, kajti gospa Trčkova je imela na razpolago edino le še svojo sobo, ki je bila v pritličju.

»Dobro!«, je rekel mož, plačal za tri dni devetdeset kron in odšel.

Isti dan dopoldne se je ustavil pred Trčkovino hišo prevozniki voz. Voznik je vprašal gospo Trčkovo, ki je prihitela na prag, ali ne stanoje tu neki gospod Svinjarič iz Srbije. Ko mu je gospa pritrdila, so začeli skladati zaboj za zabojem. Stvari so bile težke, kajti po štirje so komaj prenesli en zaboj v sobo. Pozneje je prišel gospod Svinjarič sam in se takoj zaklenil v svojo sobo. Gospa Trčkova je slišala, da je začel »pirati« zaboje. Čuti je bilo potem ropot železja, udarce s klavirnim itd., zažvenketalo je okno in pokazala se je velika cev, in ko je gospod Svinjarič proti večeru odprl vrata, je gospa Trčkova v svojo veliko začudenje videla, da je zrastle v njeni sobi velikanski stroj.

»Razbiti morao sam prozor«, je rekel. »Ništa zato, platim«, in dal ji je dve kroni.

Dr. Triller: Dokler je baron Schwarz v deželi, ne bo miru!

V nadaljnjem obžaluje, da se je ob priliki te debate pokazal razpor med obema slovenskima strankama, češ, da tako izgubi demonstracija proti osrednji vladi na svojem vplivu. Pravi, da bi bilo lepše, če ne bi bili podali take slike naših razmer.

Dr. Triller: Vi nam očitajte Bienenrtha, mi vam pa očitamo Schwarza! Zakaj ga ne primete, ko je tu navzoč.

Dr. Susteršič se zopet previdno izogne deželnega zbora in barona Schwarza in začne zopet o državnem zboru in ministru Bilinskem.

Dr. Triller: Tu smo v deželnem zboru, tu imamo deželno vladno, ne pa osrednjo!

Ko poseže nato dr. Susteršič po zastareli kosti, ki jo vedno glodajo klerikaleci, ko jim zmanjka besedi, po pogodbah z veleposestniki, mu zadoni krepak odgovor: »Zakaj pa se v trgovski zbornici vežete z Nemci!«

Dr. Susteršič je to očitavanje seveda — preslišal! Nato opravičuje Schwarz, češ, da ga ni poslal Bienenrth v deželo, temveč Gautsch. In posito, da bi šel Schwarz v pokoj!

Dr. Triller: Govorimo odkrito! Kaj pa Bienenrthovo pismo? Kaj pa objuba?

Dr. Tavčar: Dr. Susteršič se dela nevednega!

Dr. Susteršič nadaljuje, da bi bilo še slabše, ko bi šel Schwarz v pokoj, kajti Bienenrth bi poslal na njegovo mesto gotovo moža popolnoma po svojem sistemu. (Dr. Triller: »Zofizem!« Schwarz pa zato ne gre, češ, ker narodno-napredna stranka vedno zahteva njegovo odstranitev, kakor svoj čas klerikaleci niso mogli cele dve leti odstraniti Heina, ker so vedno vpili: proč z njim. Sicer pa da bi bil Hein lahko ostal še dalj časa v Ljubljani, češ, da je bil najboljši agitator za klerikalece. (Dr. Triller: »Torej le hitro proč s Schwarzom, ki je najboljši agitator za nas! Storite z Bilinskim isto!«) »Mi nismo z Bilinskim oženjeni« (Dr. Triller: »Kako pa! Morganatično!«)

Končno izvleče dr. Susteršič na dan še »krvavo manšeto«. Bilo ga je pač nekoliko sram, kar ga sicer ni prav rado, ko mu je dr. Tavčar zaklical: »dr. Susteršič, to pač ni za vas. To je kvečjemu za Štefeta, ne pa za vas!« Napadal je tudi župana Hribarja, kar pač še prav posebej označuje govornikovo dostojnost: Napad na nenavzočega!

Posl. Jarec je izvajal proti dr. Egerju, da profesor J. Jauckner na II. drž. gimnaziji ni kvalificiran za pouk v nemščini, pa ipak poučuje in ravno tako ravnatelj Puczek ne za pouk slovensčine.

Posl. dr. Tavčar zavrača dr. Egerjevo trditve, češ, da je prej zagovarjal ministra Bilinskega. Dr. Eger izkrivlja dogodek, kar mu ne služi posebno v čast. Storili smo le to, da se nismo pridružili osebnemu napadu, drugega nismo storili ničesar. Dr. Susteršiču ne bom odgovarjal, za to se bo našla že še prilika, (zelo resno) odgovorjal mu ne bom tudi na to, ko je napadel moža, kateremu je danes umrl sin!

Deželni glavar zaključil debato, a podeli še preko poslovnika besedo dr. Susteršiču, ki izjavi: »Obžalujem, da nisem vedel prej, da je umrl sin gospodu županu. Grem še dalje in izrekam v imenu S. L. S. sošalje prizadele rodbini!«

Nujnost in meritum predlogov se sprejmeta nato s slovenskimi glasovi. Predloga se izročita šolskemu odeku.

S strahom je opazila gospa Trčkova, da je gospod Svinjarič tebi nič meni nič razmetel po njenem lepem divanu, na katerega se je vsedala le ob največjih praznikih in na smrtni dan svojega pokojnega moža, cel kup orodja in iz posode za mazilo je celo kapljalo olje na divan.

»Moj Bog, moj Bog«, je tarnala gospa Trčkova, »moj lepi divan, ves bo pomazan, iznova ga bom morala dati preobleči.«

Ništa zato, ji je odgovoril gospod Svinjarič, »platim!« In odšel je. Pod noč je pripeljal postrežek za pana Huslaža čuden zaboj in ga odložil v njegovi sobi. Sploh je bil gospod Huslaž malo doma, posebno podnevi. Prišel je po navadi proti jutru domov.

Drugo jutro se je šele čudila gospa Trčkova. Komaj je bilo pet ura, že je nekdo zvonil. In ko je pogledala skozi okno, je videla pred vrati nekega možakarja, ki je imel na vrvi otvoreno debelo prase.

»I kaj pa vendar hočete?« je vprašala.

»Ali ne stanuje tu neki gospod Svinjarič iz Srbiji? Pripeljal sem mu naročenega prasca.«

»Moj Bog, moj Bog, kaj bo pa delal z njim?«

Med tem je že začel iz cevi, ki je molela iz Svinjaričeve sobe, puhati dim in začel se je ropot kolesja na stroju. Gospod Svinjarič je sam pri-

Električna centrala.

Posl. dr. Lampe utemeljuje nato svoj nujni predlog, ki se glasi doslovno:

»Deželni odbor se pooblasti, da zgradi deželno električno centralo na Gorenjskem in v ta namen nakupi potrebne vodne sile. Predlog naj se izroči odeku za deželna podjetja, ki naj poroča zbornici tekem treh dni.« Utemeljeval je predlog s tem, da bo napravila v veliko korist obiti, ki se bo gotovo zelo razvila. Stvar je tembolj nujna, ker namerava država v svoje svrhe porabiti vodne moči in tako odvzeti direktne koristi ljudstvu. Za električni tok se je oglasilo že jako veliko odjemalcev, posebno v večjih industrijskih krajih v industrijske namene, pa tudi za razsvetljavo, da se bo stvar gotovo rentirala.

Posl. Pirce bi bil za predlog, če ne bi se glasil tako kategorično, da naj se naprava takoj zgradi in vodne sile takoj kupijo. Vendar je treba študirati celo vprašanje s tehnične strani in posebno natančno glede rentabilitete. Poslanci narodno-napredne stranke bi gotovo glasovali za predlog, če bi bili prepričani, da se stvar oizvotvori na res reelni podlagi. Danes pa še nihče ne ve, kako je s stvarjo. Treba bo šele dobiti koncesijo, kar bo trpelo gotovo par mesecev, treba je še natančnih študij. Zbornica naj pooblasti deželni odbor, da stvar natančno prouči in poroča zbornici v prihodnjem zasedanju.

Posl. Lenarčič je predlog simpatičen, vendar pa ni zato, da bi se zadeva rešila tako hitro. Iz predlagateljevega poročila je čutili neko bojazn, da ne bi država pograbilna te vodne sile. Dr. Lampe ima torej v mislih že neko določeno vodno silo. Na drugi strani pa je treba šele dobiti koncesijo. Če se izrečemo za to podjetje, bo treba šteti milijone, zato je treba velike previdnosti. In podatki o stvari so tako malenkostni! Odeku pa naj poroča zbornici že tekem treh dni! Da votiramo tako veliko svoto, je vendar treba tehtnega predudarka. Predlagateljeva stranka pa naj ne napravi iz zadeve politikum. Stvar je popolnoma gospodarskega značaja, in treba je, da se reši vprašanje mirno in stvarno. Vedeti je treba pred vsem, koliko stvar vendar stane, sedaj pa ve zbornica o celi stvari toliko soditi, kakor slepec o barvah. V treh dneh ni mogoče proučiti cele zadeve, zato naj se zbornica ne prenaži.

Medtem je prevzel predsedstvo baron Liechtenberg.

Ko je še dr. Lampe očitil predgovornikoma, da hočeta stvar zavleči in zatrjeval, da zadevo proučujejo že dalj časa strokovnjaki, natančnejšega pa da ne more povedati, češ, ker je zadeva popolnoma trgovskega značaja, je bil predlog sprejet s klerikalnimi glasovi.

Zvišanje tarif na južni železnici. Posl. Povše je nato stvarno utemeljeval nujnost svojega predloga glede zvišanja tarif na južni železnici. Južna železnica namerava zvišati svoje tarife za celih 7% nad nanovo zvišane tarife državnih železnic, ki stojijo v veljavo šele z novim letom. Dežela bi vsled tega zvišanja veliko trpela, zato predlaga, da naj deželni zbor sklene odločen protest proti temu zvišanju in pozove vladno, da ne pritrdi temu zvišanju. Protest naj se brzojavnim putem prijavi osrednji vladi.

Nujnost in predlog sta bila brez debate sprejeta soglasno.

Interpelacije.

Posl. dr. Pegan in tovariši interpelirajo deželno vladno zaradi pe-

šel odpirat in je lastnoročno pograbil okroglo živalico za ušesa in rep ter jo potegnil v sobo. Čuti je bilo potem le še težek padec, nekoliko je zakrutilo, in potem ni bilo čuti drugega, kakor ropot kolesja. Čez dobri dve uri, bilo je komaj sedem, že potrkala gospod Svinjarič na kuhinjska vrata. Ko mu gospa Trčkova odpre, ponudi ji na krožniku par lepo pečeni klobasice.

»Evo gospodjo, moj fabrikat. U dva sata svinja živa in klobasice gotove! Izvolite!«

Gospa Trčkova ni vedela, kaj bi počela. Gledala je širokoplečega moža v belem, okrvavljenem predpasniku in klobasici na krožniku, a mislila je le na svojo lepo sobico, na svoj lepi divan. Končno je le vzela klobasici, ju postavila na štedilnik in potem šla za gospodom Svinjaričem v njegovo sobo.

Skoraj bi bila omedlela, ko je zagledala sredi sobe velikansko mlačo krvi, na divanu pa kožo, kakor jo je gospod Svinjarič odrs s svinje.

Gospod Svinjarič se ni brigal za njen strah, temveč ji je veselo pripovedoval, da je ta stroj njegov lastni izum in da bo odslej dan za dnevno vsaki dve uri podelal po enega prasca v pečene klobasice, za katere se bodo gotovo kar trgali v razstavi.

Med tem je nekdo že prignal drugega prašiča. Gospod Svinjarič je pograbilviši za nož si zatrjeval gospe

stopanja političnih oblasti napram županstvu in zadevi plesne licence. Interpelantje se pritožujejo, da okrajna glavarstva dovoljujejo preko županstev plesne licence.

Tajna seja.

Dež. glavar proglasi nato, da se vrši tajna seja, in pozove poslušalstvo, da se umakne z galerij. Tajna seja, ki je bila precej burna, je potrajala četr št ure.

Seje odsekov, Peticije.

Ko se zopet odprla javna seja, naznani predsednik, da se vrši seja finančnega in upravnega odseka danes ob 11. dopoldne, upravnega ob 9. dopoldne, šolskega ob 10. dopoldne, verifikacijskega pa ob 3. popoldne. Odeku za izpremembo poslovnika se je konstituiral in izvolil za predsednika posl. dr. Kreka, za podpredsednika pa posl. Višnikarja. Sejo ima v ponedeljek, 27. t. m. ob 3. popoldne.

Vsa sila peticij, večinoma za podporo, redne in izredne, se izroči odsekom, največ finančnemu. Ko je dež. glavar še priporočil odsekom, naj marljivo delujejo, je zaključil sejo ob 7. uri zvečer.

Prihodnja seja v torek, 28. t. m., ob 10. dopoldne.

Državni zbor.

Dunaj, 23. septembra. Ako češki deželni zbor ne bo mogel zborovati, potem skliče vlada državni zbor že na dan 4. oktobra, da naredi konec vsem deželnim zborom. Ako pa bi dež. zbor češki mirno delal, potem se snide državni zbor šele nekako 20. oktobra. Zborovanje državnega zbora bo trajalo tja do Božiča, seveda le, če ne bo obstrukcije, kajti zaradi krize na Ogrskem ni misliti na sklicanje delegacij.

Češke stranke in vladne upravne predloge.

Praga, 23. septembra. Parlamentarni komitiji čeških agrarcev in mladočeške stranke sta imeli posvetovanje, na katerem sta se zedinili na skupno taktično postopanje. Tudi sta se zedinili, odkloniti vladne upravne predloge, ker niso primerna podlaga za rešitev narodnostnih nasprotij na Češkem.

Ogrska kriza.

Budimpešta, 23. septembra. Popolna negotovost in nejasnost, kaj se zgodi in kako se reši kriza, je rodila najraznovrstnejše govorice. Med drugim se čuje, da cesar ne bo sprejel demisijske sedanjega ministrstva, nego bo zahteval, da mora to ministristvo izpolniti v paktu s krono prevzeto dolžnost in izpeljati volilno reformo. Zoper to grme vsi listi, tako Kossuthove kakor ustavne stranke.

Zarota v Novem Pazaru.

Sarajevo, 23. septembra. Turška oblastva so prišla na sled veliki zaroti in zaprla kakih 30 oseb, med njimi več duhovnikov in učiteljev. Mnogo osumljencev je pobegnilo. Turška oblastva pravijo, da so zarotniki hoteli v novopazarskem sandžaku napraviti revolucijo, da dosežejo združenje s Črno goro.

Italijanska mornarica.

Rim, 23. septembra. Finančni in mornarični minister sta sklenila z veliko bančno skupino finančialno pogodbo, vsled katere bo mogoče zgraditi v 40 mesecih vse nove ladje, kar jih je sklenil parlament napraviti. V 40 mesecih bo torej italijanska armada trikrat tako močna kakor bo avstrijska šele v 10 letih.

Trčkovi, da proti uvozu pečenih svinjskih klobas v tuje države pač gotovo ne bo nikakega ugovora, ali gospa Trčkova ga ni več poslušala, temveč si zatisnila ušesa z obema rokama, da ne bi slišala prašičjega cvilenja in stekla v kuhinjo.

Tako so potem vsaki dve uri pripeljali prašiča in odpeljali pečene klobase v razstavo. Soba je že vsa plaval v krvi, kri je že skoraj tekla na hodnik, nekaj strašnega za gospo Trčkovo, ki se še piščanca ni upala zaklati sama, temveč je za to krvočno delo vedno naprosila sosedovo kuharico.

Tretji dan je ostal pan Huslaž doma in iz njegove sobe se je začelo čudno bobnenje, sedaj močnejše, sedaj lahkejšje, ki je pa končno postalo tako silno, da se je kar tresel strop.

Vsa prestrašena hiti gospa Trčkova v prvo nadstropje, potrkala, in ko se nihče ne oglasi, odpre vrata. Gospod Huslaž je stal lesketajočih se oči pred mizo in igral na velikanski bas. Na vprašanje, kaj vendar počne, pravi, da igra svojo najnovejšjo kompozicijo, solo za bas, ki jo bo izvajal na slavnostnem koncertu. Ko je gospa Trčkova izrekla ponižno željo, naj bi igral morda nekoliko bolj potihoma, ji je odgovoril, da je to njegova stvar, da je v svoji sobi, da je plačal, da sploh nikogar nič ne briga, kaj tu počne. In ko gospa Trčkova le še govori, prisloni gospod

Huslaž bas k mizi, prime gospo Trčkovo za rame, jo obrne in lepo porine skozi vrata.

Zmajevaje z glavo je stopala gospa Trčkova po stopnicah in vzdihnila:

Dopisi.

Iz Črnomlja. Kaplanče Mirko je zbolel na umu; — zlet metliškega in črnomljskega »Sokola« v Semiču mu ne da spati. — Mogoče pa je vendar, da mu je samo pogled na kako brhko »Sokolice« vnel srce in pozval v spomin oni lepi in vendar nesrečni večer 5. septembra, ko se je toliko pehal, a je moral resignirati na uspeh?! Torej kako je Mirko? Vsekako si prenašlo zavilil in bevskaš same zavisti in srda po »Slovenec«! Vidil si disciplino v naših vrstah, videl izvežbanost v telovadbi, videl in moral si videti vseskozi korektnost in največjo dostojnost! Pa zavisti, to je črv, ki gloje — in ti hočeš biti božji namestnik? Gneva in jeze poln vprašuješ katekizemsko; pozabi pa si pri št. 1. na primeren Motto: »Der grösste Schuft im ganzen Land; das ist und bleibt der Denuziant!« Tretješoleca denuncirati! Kako nizko, kako podlo! Kdo pa je telovadil pri Sv. Jožefu? No, o tem molimo! In kako nesramno se glasi: Kaj ne zabranjujejo šolske postave novomeške gimnazije dijakom vsako udeležbo pri takih društvih, kakršno je sokolsko? Po dr. Marinkovem receptu bi se glasil odgovor nekako tako: pri takih, kakršno je sokolsko ne, pri takih, kot je izobraževalno in čukarska seveda po vseh postavah! Nadalje vprašuje Mirko, kateri izmed županov je pooblastil dacarja, da pozdravlja v imenu semiškega prebivalstva »Sokola«? Če ga je pooblastil kdo — ne vem! In vsak način je vprašanje zelo naivno! Najbolje bi bilo seveda, ko bi iskal dacar pooblastila pri dekanu! In ker tega ni storil, zato grozite požarni brambi in ji predbacivate podpore! Torej za obstoj požarne brambe se vam zdi neobhodno potrebno, da je klerikalna. — Naprednjak ne more biti torej član in ne sme gasiti v uniformi doma svojega bližnjega? — Kmalu boste snovali samo klerikalne požarne brambe in gasili samo klerikalna domovja, vi Kristusovi nevredni namestniki! Razumete se samo na vabila, drugače vam se zmeša štrna... Strankarstvo vam je prvo — cilj polna bisaga in narodnost nosite na ustih. »Sokol« vam je malookusen in obrabljen, vi umnoviči, ki ste nam vkradli kroj: — dokaz okusa! obrabljeni seve še niste — ker ste mladi in v dresuri. Mirko, soli... soli in sv. Duha! Pa punčke iz glave!

Iz Semiča. Prostovoljna požarna bramba v Semiču je izvolila dne 26. avgusta t. l. častnim članom svojega tajnika G. Matijo Bartela, nadučitelja v Semiču, ki sodeluje nemurno pri tem društvu ves čas, odkar je ustanovljeno. Dne 19. t. m. je društvo priredilo veselico povodom desetletnice. Veselico je otvoril tajnik požarne brambe s tem, da je pozdravil zbrane, razložil dosedanje delovanje semiške požarne brambe in jo spodbujal, da naj vstraja in premaguje tudi v prihodnje vse zapreke, ki bi ji utegnile pretiti, ter naj deluje neustrašeno v svojo čast in bližnemu v korist. Za tem sta sledili igri »Rdeči nosovi« in »Zdaj sem, zdaj pa tja«, ki sta ju vprizorili domači fantje pod vodstvom priljubljene podnačelnika požarne brambe G. Ivana Zupana v splošno pohvalo udeležencev. Naša požarna bramba se je ljudstvu zelo priljubila, pa tudi domači fantje, ki so v tem društvu zadnji čas, so postali vzor marsikaterim v drugih društvih. Dokaz temu, da vse ljudstvo zelo rado prihaja k veseliam, ki jih društvo prireja. Splošno se mora reči, da deluje

to društvo sedaj jako vrlo in upamo, da bo prišlo do onega viška, do katerega mora priti vsako koristno društvo, ako hoče s polnim delovati za blagor našega naroda.

Iz Semiča. »Slovenec« je prinesel dne 17. t. m. št. 212, dopis iz Semiča, to je iz semiškega farovža. V tem dopisu opisuje poset Sokolov iz Črnomlja in Metlike. No to bi ne bilo nič hudega, saj ima Sokol to nalog, da obiskuje rad svoje sosedo in s tem vzbuja med ljudstvom narodno zavest. Napadal pa je v svojem govoru s svojjo znano odkritostjo in resnicoljubnostjo podpisane in mu žuga pogin in to samo radi tega, ker sem se drznil pozdraviti došle Sokole in Sokolice kot podnačelnik semiške požarne brambe; seveda sem to storil po povelju svojega načelnika. — Ko bi bil gospod dopisnik kdaj pri požarni brambi, bi moral vedeti, da mora biti podnačelnik svojemu načelniku ravno tako pokoren kot mora biti on pokoren svojemu strogemu šefu. Glede mojega pozdrava pa odgovarjam dopisniku to-le: Pozdravil sem došle v imenu požarne brambe, pristavil pa sem tudi to, da jih pozdravlja požarna bramba, koje člani so iz semiškega prebivalstva in štirje izmed njih občinski odborniki semiške občine. Da sem bil pa opravičen pozdraviti to društvo, je dokaz dopis županstva v Semiču z dnem 12. septembra 1909 št. 1013, ki se glasi: »Slavnemu načelniku prostovoljnega gasilnega društva v Semiču, G. kr. okrajno glavarstvu v Črnomlju je z dopisom z dne 9. septembra 1909 št. 16.141 tu sem naznanilo, da imelo društvo Sokol iz Črnomlja in Metlike dne 12. septembra 1909 ob 3. uri popoldne svojo javno telovadbo v Semiču, županstvu se vidi umestno, da se došla društva pri prihodnjem sprejmejo, in pozdravijo, za kar vabim slavno načelnštvo, da glede tega sprejema vse potrebno ukrene.

Županstvo Semič, 12. sept. 1909.

Jakob Plut.

Pečat: Občina Semič - Gemeindeamt. Dopisun sam priznava, da pripada semiška občina k S. L. S., h kateri pripada odločno tudi g. župan, v svojo dušo, ki je pa tudi blagovnik semiške požarne brambe že 7 let, torej se je nadejati, da se Visoki dež. odbor v Ljubljani gotovo ne bo oziral na »Slovenec« dopis, iz katere sili sama ljubezen do bližnjega, ampak ostane tukajšnji požarni brambi še vedno tako naklonjen kot je bil do sedaj. To je ves moj odgovor v smislu poziva in denuncijantstva v zgoraj navedenem dopisu, ki je po vsej vsebini na resnični podlagi, kar lahko dokazem s hranejnim dopisom semiškega županstva. Sicer sem vam pa na razpolago za nadaljne napadanje in preganjanje ter bilježim z odličnim spoštovanjem.

Ivan Zupan, uradnik c. kr. užitnine.

Iz Hrastnika. (Malo odgovora na notico »Narodnega dnevnika« dne 11. septembra t. l.) Ne vemo, čemu meša trboveljski g. malkontent v vse zadevo osebo prejšnjega g. župana, češ, da je bil pod njim uradni jezik nemški in se je šele pod novim županom uraduje slovensko. Gospod malkontent pa menda niti ne sluti, da je vdaril s tem ne prejšnjega, ampak sedanjega g. župana po zobeh, kajti vedeti bi moral, da nima župan sam odločevati o uradnem jeziku, ampak ves odbor, in da bi prejšnji župan ne mogel uradovati slovensko, če ni sklenil tega odbor, v katerem je sedel tudi sedanj župan. (Pred Rošem je bila občina namreč pod nemškutarskim Logarjem — stricem hrastniškega Lojzeka — in takrat se je uradovale vse nemško.) Zakaj ni kateri odbornikov takrat predlagal slovenskega dopisovanja z uradi? Sicer se je pa — kakor nam znano — dopisovalo prav mnogo slovensko, morda tako kot sedaj. Ni še namreč mesec dni, ko smo videli na neki listini, nanejani slovenskima strankama docela nemško potrdilo od trbov. občine s podpisom hrastniškega policaja. (Če vprašamo, kako pride policaj R. do tega, da podpisuje v imenu občine, se nas bo pa zopet zmerjal z impertinentno naivnostjo itd.) Sploh pa, če smo prav poučeni, je bil sedanj občinski zastop moralno prisiljen pričeti s samoslovenskim uradovanjem, kajti po vsej občini se je nabralo na stotine podpisov za to, med katerimi je bil seveda tudi prejšnji župan. Tudi v Trbovljah je nek mož (ne občinski odbornik), takrat podpisal dotično polo, par dni pozneje je prišel k nabiralstvu ter svoje ime izbrisal. Po Trbovljah se je takrat mnogo govorilo, zakaj da se je »mož« premislil, a tu ne bomo tega dalje zasledovali. Če smo mi grajali to, da se je poverila oddaja mesta policaju Diermayerju, je vendar docela upravičeno, kajti Diermayer menda vendar ni tak osel, da bi kot »hud Nemeec« izbral policaja — Slovenca! In da se nismo motili, ve danes že vsak Hrastničan, kar se vendar tiče romana policaja E., stvar ni tako strašna. Mi smo le želeli, da ostane E. v Hrastniku, ker je res dober in zanesljiv

(Dalje v prilogi).

Slovenci, kupujte vžigalice v korist družbi sv. Cirila in Metodaja

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 24. septembra 1909

Žitna vrsta	Oktober 1909	za 50 kg	K 1381
Pšenica	za okt. 1909	50 kg	K 1381
„	za apr. 1910	50 kg	K 1393
„	za okt. 1909	50 kg	K 962
Koruzna	za maj	50 kg	K 704
Oves	za oktober 1909	50 kg	K 741

5 vin. ceneje.

Meteorološki poročila.

Vidna nad morjem 500-2 Srednja vršna višina 750-0 mm

septem.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
23.	9. av.	739.5	14.6	sl. zahod del jasno	
24.	7. zj.	739.7	13.0	brezvetr. megla	
	2. pop.	738.8	21.1	sl. svzhod del jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 15.4, norm. 13.8 Padavina v 24 urah 13.4 mm.

Mlad

3554-1

trgovski pomočnik

železninske in špecerijske stroke, se sprejme pri Fr. Omerici st., Kranj.

Mlad

strojni ključavničar

se sprejme takoj v trajno službo. Kje, pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

3579

Ustna voda

„EUODIN“

Specijalite za kašlac.

4813 Glavna zaloga lekarna 40
Uh. pl. Trnkoczy v Ljubljani.

Narodna knjigarna
v Ljubljani
na Jurčičevem trgu št. 3.

priporoča

kanceljski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, ovitni in barvani papir.

Rasete s pisemskim papirjem.

Trgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zaloga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izber

vseh pisarniških potrebščin, svinčnikov, peres, peresnikov, radirk, kamenčkov, tablic, gobic, črnila itd.

Barve za šole in umetnike

Razglednice

pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst od najpreprostejših do najfinejših.

Albumi za slike in dopisnice, vezane v pliš in v usnje

Poezijske knjige.

Podobice za otroke.

Leseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete, risalna ravnila, tuše, čopiče.

Notesi in tintniki.

Lezioni italiane.

Conversazione, grammatica, letteratura. Sannucia dal 15 di questo mese. Dalmatinova ulica 5 al pianterreno.

V svrhu razširjenja kupčijskega dolobrega neke v Trstu obstoječe trgovine z zgotovljenimi moškimi oblekami, se išče

mlad pomočnik

te stroke. Biti mora slovenske narodnosti ter znati nemški jezik ter mora vložiti v to trgovino od 2000 do 4000 K v gotovini. Imel bi dobro plačo in bi bil zainteresiran v kupčijah z določenim odstotkom. Poleg tega bi dobival 6% letnih obresti od vlozene glavnice, ki bi se pravno zavarovala na trgovini, ki je vredna 50.000 K. 3525 3 Ponudbe, ne anonimne, je poslati na naslov: O. Muhr, Trst, ulica S. Francesca d' Assisi št. 4, II. nadst., II. stopalce.

Monter

za vodovodno inštalacijo se takoj sprejme proti dobri plači pri hidrotektu K. Lachniku, Ljubljana, Beethovenova ulica 4. 3583 1

Sprejemem takoj 3569-1

2 čevljarska pomočnika

za finejša dela. Prirojevnanja zmožni imajo prednost. Delo stalno, plača dobra.

Ivan Smrekar

čevljarski mojster v Mokrenogu.

Hotel Tivoli

odda 3419 11

več mesečnih sob
od 24 K naprej.

Nekaj vagonov

čespej in tepk

(moštnic) se dobi proti takojšnjemu naročilu.

Kje, pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 3578-1

Dobra

3577

šivilja

se priporoča

za šivanje oblek in novega perila v hišo. Emenska cesta 4, dverišče, desno.

Sprejemem takoj

2 mizarska pomočnika

ki bi bila tudi večja polaganja parket. Delo trajno pri polaganju ali v delavnici.

Ferdo Primožič

mizarstvo in parkete, Ljubljana, Rimska cesta 16. 3575-1

Zveza slovenskih odvetnikov v Ljubljani javlja tužno vest, da je njen član, g.

dr. Ivan Milan Hribar

odvetnik v Ljubljani

dne 23. septembra 1909 ob 3. uri popoldne preminul. 3567

V Ljubljani, dne 23. septembra 1909.

Za odbor:

dr. Karel Triller
predsednik.

dr. Janko Žirovnik
tajnik.

Akad. fer. društvo »Sava« v Ljubljani javlja svojim p. n. starejšinam, članom in prijateljem tožno vest, da je danes popoldne preminil njen preblagi starejšina, gospod

dr. Ivan Milan Hribar

odvetnik v Ljubljani

po dolgi, mučni bolezni, v 35. letu svoje starosti.

Bodi pokojniku blag spomin!

3594

V Ljubljani, dne 23. septembra 1909.

Za akad. fer. društvo »Sava«:

Rudolf Est ×
t. č. predsednik.

Miroslav Kuhelj × × ×
t. č. tajnik.

Rodbina Hribarjeva naznanja tožno vest, da je

dr. Ivan Milan Hribar

odvetnik v Ljubljani

po dolgej, mučnej bolezni, v 35. letu svoje starosti, danes popoldne umrl.

Pogreb dragega pokojnika bode v soboto, dne 25. septembra

1909 ob 4. popoldne iz hiše žalosti v Gosposkej ulici šte. 12, na pokopališče pri Sv. Križu.

Bodi pokojniku blag spomin!

V Ljubljani, dne 23. septembra 1909.

3566

V imenu rodbine:

Ivan Hribar

ravnatelj banke »Slavije« in župan.

Kdor bi nameraval z vencem počastiti pokojnika, spomni naj se raje naših narodnih potreb.

Majhen

lep lokal

se odda.

Natančneje se izve pri Fr. Igliču na Mestnem trgu. 3571-1

Za polovično ceno proda ljubljanski »Sokol« v Narodnem domu 2 visoki, eno leto rabljeni, dobro ohranjeni 3576-1

železni peči

s potrebnimi cevmi.

Več se izve pri tajniku bratu Roglu, Kongresni trg 15, pritličje.

5000 kron zaslužka

plačam onemu, ki mi dokaže, da moja čudovita zbirka

300 kosov samo za 550 K

ni prilikostni nakup in sloer:

Pristna švicarska pat. sist. rom. Reskopf žepna ura točno regul. in ki natančno gre, s štetno tvorniško pismono garancijo; ameriška double-sata oklepna verižica; 2 amer. doub e-sata prstana (za dame in gospode); angl. pozlačena garnitura: mansetni, ovrtaški in naprni gumbi; amer. žepni nožek; elegantna svilnata kravata najnovejšega kroja, barva in vzorec po želji; prekrasna naprta igla s simli-briljantom; mična damska broža, poslednja novost, koristna popotna toaletna garnitura; elegantna, pristno usnj. denarnica; par amer. butonov s imit. žlahtnim kamnom; salonski album z najlepšimi pogledi sveta; prek. koljé za na vrat ali v lase in pristnih jutrovaških biservov; 5 indiskih čarovnikov razvedre vsako družbo in še 250 razl. predmetov, koristnih in neuprljivih pri vsaki hiši — zastoj. Vse skupaj s eleg. sist. Reskopf žepne ure, ki je sama dvakrat toliko vredna, samo 550 K. Po povzetju ali denar naprej (tudi znamke) pošilja

S. URBACH, svetovna razpošiljalnica.
Krákov št. 67

N. B. Kdor naroči 3 zavitka, mu pridenem zastoj prima angl. britov ali 6 najfin. platn. žepnih ur. Za nenagajajoč denar takoj vsal, vsak tisto torej izključen. 3560

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Kap. glavnica K 2.000.000.

Podružnica v Spiljetu.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnica v Oslavcu.

Rezervni fond K 300.000.

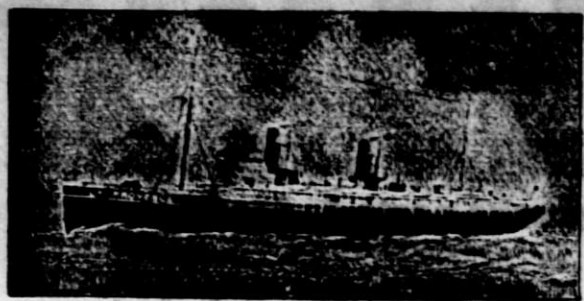
Podružnica v Trstu.

14-109

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dve vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Samo 6 dni Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačne poizvedbe dajo za vse slovenske pokrajine

samo 3049-18

Ed Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana

v novi hiši „Kmetke posejilnice“, nasproti gostilni pri „Tigrovu“.

Splošno kreditno društvo

R. E. Z. O. Z.

2430 14

v Gosposki ulici št. 7

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun in jih obrestuje s 1. julijem 1909 po 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka; eskomptira menice in daje posojila na osebni kredit po 5 1/2 % do 6 1/2 %.

Lastno premoženje znaša v deležih in zakladih K 179 765 55
Skupna aktiva 1 242 166 77
Denarni promet v letu 1908 6 296 087 46

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvoček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7:03 zjutraj: Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak (čez Podrožico), Celovec.

7:25 zjutraj: Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:26 dopoldne: Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

11:40 dopoldne: Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

3:32 popoldne: Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3:28 popoldne: Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

6:23 zvečer: Osební vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7:40 zvečer: Osební vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

0 ponoči: Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Prago, Draždane, Berlin.

6:42 zjutraj: Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Gorica, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., (od 30. maja le ob nedeljah in praznikih na progi Ljubljana juž. žel.-Trbiž, od 1. julija na progi Ljubljana juž. žel. — Jesenice vsak dan).

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7:28 zjutraj: Osební vlak v Kamnik.

2:05 popoldne: Osební vlak v Kamnik.

7:10 zvečer: Osební vlak v Kamnik.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Šolske potrebščine

vseh vrst

se dobe po najnižjih cenah

v

Narodni knjigarni

v Prešernovi ulici št. 7.

Vajenca

za krznarsko obrt

isto Anton Krojč v Ljubljani, Vojkovo ulico št. 5. — Hrana in stanovanje prosto. 3584-1

Pravno

3573-1

sodčke

od španskih vin in konjaka po 16, 32, 64 litrov ima napredaj Fr. Kham, trgovina s špecerijo in delikatesami

Kupim večje množine dobro ohranjenih

vinskih sodov

z vsebino od 6 do 30 hektolitrov. Ponudbe na naslov: Karol Kovač, Stari trg pri Raketu. 3561-2

Hotel Ilirija

Kolodvorske ulice št. 22.

V soboto, 25. septembra

koncert

Slovenske Filharmonije.

Vstop prost. Začetek ob 8.

Za prijazen obisk se vljudo priporoča Marija Novak. 3593

H. Volk

v Šoštanju, Štajersko

Kemična

pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko se priporoča za snazenje 1082 vsakovrstnih oblik itd. 29

Sprejemalnica za Ljubljano pri

I. Magdiću

krojaču, Miklošičeva cesta št. 10.

HOTEL „ILIRIJA“

Kolodvorske ulice št. 22.

Toči se vsak dan sveže marinirane črne granat pivo (a la Monakovo), najfinjša metlička, štajerska in dolenska vina, dobijo se ob vsakem času mnogovrstne delikatese po najnižji ceni. — Opoldanski in večerni abonma od 52 h naprej.

Pozor!

Kegljišče

se odča že za nekaj dni v tednu.

Za cenjeni obisk se najljubneje priporoča Marija Novak

3524-3

hotelirka.

Iv. Bizovičar

umetni in trg. vrtnar

Ljubljana, Kolezijske ul. 16

se priporoča za

nasaditev vrtn, parkov in balkonov. — Velika izbira cvetočih in listopadnih rastlin, vrtnic, prezimljivih ovčic (perene), krasne ovčične grmovje, kamifere, ovčice za okna in balkone.

Izvršuje šopke, vence in bukete za rane prilike.

Bole umetniško okrasiti in po volji okrasiti. 1542 25

Trgovina s cvetličami itd.

Narodna na delate hitro in vestno.

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo K 6.50.

Vred ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nisko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove s močno zbitimi podplati, najnovejše oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih.

Vsi 4 pari samo K 6.50.

Za varočitev zadostuje dolgost. 3581

Razpošiljanje po povzetju.

Izvoz čevljev KÖHNE, Krakov št. 31.

Neugajajoče rad zamenjam

Krojaški pomočnik

za veliko ali majhno delo, se sprejme takoj. 3574-1
Povpraša naj se pri A. Lombarju v Zgoraji štiki.

Sprejme se takoj

mesarski pomočnik

pri Karlu Kovaču, mesarju v Starom trgu pri Raketu. 3562 1

3572-1

Priporočam sledeče specialitete:

Zajamčeno pristno slivovko in vinsko žganje

od znanega vinogradnika F. Simončiča v Sevnici.

Pristni kranjski brinjevec. — Znane domače brusnice.

Česnje v konjaku. — Višnje v Simončičevi slivovki.

Tuzemske in inozemske mesne in ribje konzerve.

Vsake vrste vkuhanu sadje in sočivje.

Kofeina proste žgane kave za bolnike.

Fr. Kham, trgovina s špecerijo, delikatesami in vinarna.

Na drobno in debelo!

Zahtevajte povsod domač izdelek!

Zavratnice (kravate)

Iz prve jugoslovanske tvornice T. Mlekuža v Ljubljani

se dobe v glavni zalogi pri

3365 5

Ludoviku Dolencu

v Ljubljani, Prešernova ulica 14.

Na debelo in drobno!

*Hrasne damske klobuke
kakor tudi za deklice in otroke,*

najnovejše mode, v največji izbiri,

po zelo ugodnih cenah

priporoča

Modni salon P. Magdič

Ljubljana, nasproti glavne pošte.

3550-2

Šolske knjige

za ljudske in srednje šole, učiteljske in licej, za obrtne in stro-

kovne šole

ima

v najnovejših izdajah

v zalogi

„Narodna knjigarna“

v Ljubljani

v Prešernovi ulici št. 7.